

**INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA DLA ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 14
NA WYPADEK ATAKU TERRORYSTYCZNEGO**

§ 1 Obowiązki pracowników szkoły

1. Dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych nr 14 w Krakowie jest odpowiedzialny za:

- 1) Fizyczną i techniczną ochronę obiektu uniemożliwiającą podkładanie urządzeń wybuchowych.
- 2) Zapoznanie podległych pracowników z instrukcją postępowania na wypadek ataku terrorystycznego i umieszczenie jej w dostępnym dla wszystkich pracowników miejscu z wyeksponowaniem informacji o numerach telefonów alarmowych oraz zapoznanie z wytycznymi zespołu antyterrorystycznego.
- 3) Sprawdzanie zgłoszeń podległych pracowników o podejrzanych przedmiotach lub substancjach,
- 4) Niezwłoczne zawiadomienie zespołu antyterrorystycznego oraz właściwych służb (Policja, Straż Pożarna) o ujawnionych podejrzanych przedmiotach i substancjach,
- 5) Przekazanie członkom zespołu antyterrorystycznego listy osób, które miały kontakt z podejrzaną przesyłką lub substancją,
- 6) Organizację i nadzór nad ewakuacją uczniów i pracowników w przypadku jej ogłoszenia,
- 7) Zabezpieczenie mienia Zespołu Szkół Specjalnych nr 14 i jej pracowników w przypadku ogłoszenia ewakuacji,
- 8) Właściwe wykonanie poleceń zespołu kierującego akcją antyterrorystyczną,
- 9) Po ewakuacji – sprawdzenie obecności uczniów i pracowników,
- 10) W przypadku stwierdzenia, iż nie wszyscy uczniowie i pracownicy zostali ewakuowani – poinformowanie o tym fakcie zespołu antyterrorystycznego i przekazanie informacji o prawdopodobnym miejscu ich przebywania.

2. Szkolny zespół antyterrorystyczny w skład którego wchodzi : dyrektor ,wicedyrektorzy, nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa, kierownik gospodarczy, wykonuje następujące zadania:

- 1) Zawiadamia policję lub inne jednostki o zagrożeniu. Osoba zgłaszająca podaje swoje dane, dane placówki, informacje o źródle zagrożenia i rodzaju zagrożenia.
Telefony alarmowe : pogotowie ratunkowe-999
Straż pożarna-998
Policja 997
Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego-987
Telefon Ratunkowy-112
Infolinia policji (bezpłatnie)-0 800 120 226
- 2) Wydaje polecenie wyemitowania odpowiedniego alarmowego sygnału dźwiękowego,
- 3) Współpracuje z właściwymi służbami, a w szczególności:

- a) Przekazuje dane o rodzaju zagrożenia,
- b) Przekazuje dane o miejscu ujawnienia źródła zagrożenia i najszybszej drodze dotarcia do niego,
- c) Przekazuje listy osób, które miały kontakt z podejrzaną przesyłką lub substancją.
- 4) Nakazuje odcięcie od budynku źródeł zasilania (energia, woda)
- 5) Nakazuje odnalezienie i odseparowanie pracowników, którzy mieli kontakt z podejrzaną przesyłką lub substancją.
- 6) Nakazuje w zależności od potrzeb, przeprowadzenie ćwiczeń i symulacji, ocenia je, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości nakazuje przeprowadzenie szkolenia dodatkowego celem wyeliminowania nieprawidłowości w stosowaniu procedur,
- 7) Określa drogi ewakuacyjne oraz punkty, w których ma nastąpić zbiórka uczniów i pracowników ZSS 14 po ewakuacji,

3. Pracownicy Zespołu Szkół Specjalnych nr 14 w Krakowie zobowiązani są w szczególności do:

- 1) Stosowania procedur określonych niniejszą instrukcją,
- 2) Utrzymania ładu i porządku umożliwiającego natychmiastowe stwierdzenie obecności podejrzanych przedmiotów- urządzeń , paczek, przesyłek pocztowych
- 3) Zwracania uwagi na osoby obce, przebywające na terenie placówki,
- 4) Zwracania uwagi na sytuacje podejrzane, mające miejsce w bezpośrednim sąsiedztwie placówki,
- 5) Niezwłocznego poinformowania dyrekcji o wykrytych podejrzanych przedmiotach, substancjach lub innych okolicznościach powodujących uzasadnione podejrzenie zagrożenia w tym wiadomości przekazywane pocztą elektroniczną
- 6) Odpowiedniego zabezpieczenia miejsca, w którym wykryto podejrzane przedmioty lub substancje
- 7) Podejrzanych przedmiotów, przesyłek nie należy dotykać, otwierać
- 8) Bezzwłocznego wykonania poleceń kierującego akcją antyterrorystyczną,

§ 2 Zachowania i sytuacje w bezpośrednim otoczeniu, które mogą wskazywać na planowany atak terrorystyczny i na które należy zwracać uwagę :

1. Osoby, które przez dłuższy czas obserwują, fotografują lub filmują obiekty, które mogą stać się celem zamachu (np. lotniska, stacje metra, centra handlowe, kościoły lub synagogi);
2. Nagła zmiana sposobu zachowania się i stylu życia sąsiadów, w szczególności wypowiedzi, które mogą świadczyć o przyjęciu przez nich radykalnych poglądów;
3. Nietypowe zachowania kolegów z pracy, np. nieuzasadnione próby dotarcia do planów budynku czy wynoszenie dokumentów lub materiałów, które mogą być wykorzystane w działaniach terrorystów.
4. Częste spotkania nietypowo zachowujących się osób organizowane w wynajętych mieszkaniach (osoby wspólnie oglądające nagrania ze scen egzekucji przeprowadzanych przez terrorystów, pożegnalne wideo terrorystów-samobójców czy studiujące plany obiektów publicznych);

5. Podejrzana zawartość przesyłki bez danych i adresu nadawcy bądź od nadawcy lub z miejsca, z którego się nie spodziewamy;
6. W dużych skupiskach ludzi, podczas imprez masowych, uroczystości religijnych, w centrach handlowych, w podróży:
 - 1) nietypowe, dziwne i podejrzane zachowania osób (np. zdenerwowane bez wyraźnej przyczyny, sprawiające wrażenie, że znajdują się pod działaniem narkotyków, ubrane nieadekwatnie do pory roku, próbujące zostawiać pakunki w miejscach publicznych);
 - 2) przedmioty pozostawione bez nadzoru w miejscach publicznych ,(np. teczki, paczki i pakunki);
 - 3) samochody, a zwłaszcza furgonetki pozostawione poza wyznaczonymi miejscami np. w bliskim sąsiedztwie kościołów, miejsc organizowania imprez masowych, zawodów sportowych lub zgromadzeń.

§ 3 Przyjmowanie informacji o zagrożeniu

1. Informacja o podłożeniu urządzenia wybuchowego przekazana telefonicznie

- 1) rozmawiać spokojnie i uprzejmie
- 2) zasygnalizować innym osobom , aby przysłuchiwali się rozmowie (włączyć opcję głośnomówiącą)
- 3) poprosić o powiadomienie dyrektora ,
- 4) zanotować numer dzwoniącego jeżeli aparat go pokazuje
- 5) zapisać słowa przekazywanej informacji
- 6) utrzymywać dzwoniącego jak najdłużej na linii, zebrać jak najwięcej informacji(umiejscowienia źródła zagrożenia, wyglądu ładunku, sposobie i czasie aktywacji, pobudek działania, żądań)
- 7) zwrócić uwagę na sposób wysławiania się, sposób posługiwania językiem polskim, intonację głosu , zdenerwowanie, dźwięki towarzyszące rozmowie
- 8) jeżeli to możliwe nagrać rozmowę
- 9) przekazać informacje z rozmowy służbom antyterrorystycznym

2. Informacja o podłożeniu urządzenia wybuchowego przekazana osobiście :

- 1) Jeśli osoba przekazująca informację odejdzie , zanotować w którą stronę udała się
- 2) Zapisać dokładnie przekazaną informację
- 3) Zanotować rysopis osoby , która przekazała informację (płeć ,wiek, sylwetka, wzrost, budowa, włosy, rasa , kolor ubrania, głos, akcent , znaki szczególne) oraz dane personalne jeżeli została zidentyfikowana

3. Informacja o podłożeniu urządzenia wybuchowego przekazana listownie,

- 1) ograniczyć dostęp do dokumentu innym osobom
- 2) zawiadomić dyrektora i policję
- 3) zapamiętać , kto widział dokument
- 4) sfotografować treść dokumentu

4. Informacja o podłożeniu urządzenia wybuchowego przekazana pocztą elektroniczną

- 1) zostawić wiadomość otwartą na komputerze
- 2) zawiadomić dyrektora, policję

- 3) sfotografować informację, skopiować , wydrukować wiadomość
- 4) zanotować datę i godzinę odebrania wiadomości

§ 3 Procedury i zasady postępowania

1.Należy uważnie obserwować otoczenie.

2.W przypadku podejrzenia zagrożenia terrorystycznego nie powinno podejmować się żadnych działań samodzielnie:

- 1) należy powiadomić dyrektora, Policję, Straż Pożarną, Straż Miejską, władze administracyjne;
- 2) nie rozpowszechniać informacji o podejrzeniu, aby nie spowodować paniki;
- 3) nie próbować obezwładniać podejrzanych osób (należy je natomiast dyskretnie obserwować i starać się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących ich wyglądu i zachowania).

3.Procedura zachowania w przypadku zamachu terrorystycznego z użyciem urządzeń wybuchowych:

- 1) informacji o zagrożeniu incydem bombowym nie wolno bagatelizować ani lekceważyć;
- 2) specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on „swoich” czy „obcych”, jeśli widzisz „bombę”, to ona „widzi” też ciebie, a to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.
- 3) należy pamiętać aby nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków nie i pozostawiać własnego bagażu bez opieki;
- 4) każdy przedmiot z którego wystają przewody, wydobywa się gaz, płyn, zapach, dźwięk, wysypuje się proszek, albo został pozostawiony /co widzimy/ przez szybko oddalającą się osobę, wrzucony do pomieszczenia lub pojazdu powinien być uznany za podejrzany;
- 5) podejrzanych pakunków nie wolno dotykać, ścisnąć, przemieszczać;
- 6) nie wolno w jej pobliżu używać telefonów komórkowych, odbiorników fal radiowych, itp.;
- 7) zachować spokój; opuścić pomieszczenie
- 8) informować wszystkich przebywających w pobliżu o zagrożeniu, jednocześnie starać się nie wywoływać paniki;
- 9) poinformować odpowiednie służby o zdarzeniu i stratach (np. Policję, Straż Miejską/Gminną, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo danego obiektu);
- 10) do czasu przybycia Policji należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo
- 11) jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze informować o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę;

- 12) po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji w obiektach publicznych, np. supermarketach, halach widowiskowo-sportowych, kinach, niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniem administratora budynku lub upoważnionych osób. Powyższe procedury obowiązują także we wszystkich rodzajach transportu publicznego;
- 13) w przypadku włączenia parkingu dla pojazdów w strefę zagrożenia, nie „ratować na siłę” swojego samochodu, po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją i należy bezwzględnie wykonywać polecenia funkcjonariuszy;

4. Procedura postępowania w przypadku podejrzanego przesyłki:

1) zwrócić uwagę na:

- a) grubość nie mniejszą niż 3 mm;
- b) wagę od 40 do 220 g;
- c) zbyt duży ciężar jak na swój rozmiar;
- d) zniekształconą powierzchnię;
- e) fakt skierowania bezpośrednio do kierownika urzędu, np. z dopiskiem „do rąk własnych”;
- f) dopisek, aby otwierać osobiście przez adresata;
- g) zbyt dużą wartość naklejonych znaczków;
- h) nieznanego nadawcę;
- i) mocne opakowanie;
- j) słyszalny metaliczny dźwięk podczas poruszania listem;
- k) tłuste plamy na kopercie lub opakowaniu;
- l) zapach migdałów, marcepana, myszy, chemikaliów;
- m) małe otwory /nakłucia/ w kopercie lub opakowaniu;
- n) wystające odcinki drutów lub klamerek; uszkodzenie przesyłki.

2) Podejrzaną przesyłkę należy położyć na gładkiej powierzchni i oddalić się na odległość minimum 10 m, a w przypadku pomieszczenia po prostu je opuścić.

3) Przesyłki nie wolno otwierać, ścisnąć ani deformować. Bezwzględnie należy powiadomić policję.

5. Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) na teren szkoły:

- 1) W przypadku zauważenia podejrzanego osoby, należy schować się i zawiadomić Policję
- 2) Jeśli jest to możliwe włączyć sygnał alarmowy
- 3) W sytuacji przebywania w pomieszczeniu, sali lekcyjnej:
 - a) nie uciekać,
 - b) jeśli jest taka możliwość zamknąć drzwi na klucz
 - c) zabarykadować drzwi
 - d) starać się zachować ciszę

- e) odsunąć się od drzwi
- f) przyjąć pozycję bezpieczną
- g) czekać, aż alarm zostanie odwołany

4) Kiedy staniemy się zakładnikami:

- a) jeżeli padły strzały w miejscu gdzie się znajdujemy – nie uciekać, przyjąć, jeżeli to możliwe pozycję leżącą za najbliższą osłoną;
- b) starać się unikać dłuższego kontaktu wzrokowego z terrorystą – to wzbudza agresję;
- c) nie odwracać się tyłem do terrorysty;
- d) wykonywać polecenia terrorystów, nie dyskutować z nimi – odpowiadać po dłuższym namyśle;
- e) nie stawiać oporu;
- f) nie wykonywać poleceń terrorystów w sposób gwałtowny;
- g) starać się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z konkretnymi ludźmi - człowiekiem (personifikacja);
- h) starać się zachować spokój, znaleźć postawę pośrednią między agresją, pasywnością i uległością;
- i) nie zwracać na siebie uwagi terrorystów (dyskutowanie, częste zadawanie pytań, gwałtowne ruchy, obelgi, obraźliwe zwroty);
- j) pytać zawsze o pozwolenie np. pójścia do toalety, wstania, otworzenia torby;
- k) na żądanie terrorystów oddać im przedmioty osobiste;
- l) usunąć niepostrzeżenie oznaki zajmowanej pozycji zawodowej, które mogą spowodować agresję u terrorystów, jeżeli jest to możliwe;
- m) stawiać sobie drobne cele / np. uzyskanie od terrorystów wody, posiłku, opatrunku, możliwość skorzystania z toalety, udzielenie pomocy innej osobie/, realizować je i wyznaczać kolejne;
- n) stawiać sobie przyszłe cele, co będziemy robić po uwolnieniu – uzasadniające wolę przeżycia;
- o) starać się utrzymywać sprawność fizyczną i umysłową – myśleć pozytywnie;
- p) starać się dbać o higienę osobistą; pamiętać wśród innych zakładników może być osoba współpracująca z terrorystami; nie ujawniać własnych obaw i innych słabych punktów – kontrolować swoje reakcje;
- q) nie blokować drogi ucieczki terrorystów;
- r) starać się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących porywaczy i otoczenia – może to pomóc organom ścigania w dalszych działaniach.

6. W przypadku ataku bezpośredniego należy:

- 1) bezzwłocznie wykonać polecenia napastnika
- 2) okazywać napastnikowi zrozumienie
- 3) współpracować z napastnikiem w każdy żądany przez niego sposób
- 4) powstrzymać się od działań dla napastnika prowokujących.
- 5) jeśli jest to możliwe zajęć w pomieszczeniu pozycję jak najdalej od okien i drzwi.
- 6) w przypadku szturmów jednostek specjalnych paść na podłogę ochraniając głowę, oczy i drogi oddechowe.

7.Procedura postępowania w trakcie operacji antyterrorystycznej .

- 1) Nie uciekać z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę;
- 2) Położyć się na podłodze, spróbować znaleźć najbliższą osłonę, trzymać ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy;
- 3) Nie próbować pomagać, nie atakować terrorystów;
- 4) Nie słuchać poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawać się jej działaniu, nawet jeżeli będą gwałtowne i nie zabierać czasu zadawaniem pytań lub dyskusją;
- 5) Nie trzeć oczu w przypadku użycia granatów łzawiących;
- 6) Po wydaniu polecenia wyjścia – opuścić pomieszczenie jak najszybciej, nie zatrzymywać się na przykład w celu zabrania rzeczy osobistych;
- 7) Odpowiadać na pytania funkcjonariusza /przedstawić się i odpowiedzieć jak znaleźliśmy się na miejscu zamachu/, być przygotowany na traktowanie jako potencjalny terrorysta, dopóki nasza tożsamość nie zostanie potwierdzona.

8.Sposób postępowania z substancjami niewiadomego pochodzenia:

- 1) W przypadku ujawnienia substancji niewiadomego pochodzenia np. rozsypujący się proszek, wyciekająca ciecz należy zabezpieczyć substancję poprzez przykrycie materiałem hamującym rozprzestrzenianie się wykorzystując ubranie, papier, folię) unikając kontaktu.
- 2) Po zabezpieczeniu substancji w pomieszczeniu należy zamknąć okna, drzwi, wentylację, aby zminimalizować wymianę powietrza z innymi pomieszczeniami.
- 3) Niezwłocznie opuścić pomieszczenie i powiadomić dyrektora lub innego członka zespołu antyterrorystycznego.
- 4) Pracownik, który miał kontakt z substancją powinien umyć, ręce, ciało stosując mydło
- 5) Unikać kontaktu z innymi osobami oraz przekazać informację o osobach, które miały kontakt z substancją.

9.Sposób postępowania w przypadku rozpylenia substancji niewiadomego pochodzenia.

- 1)W przypadku stwierdzenia rozpylenia substancji niewiadomego pochodzenia należy zamknąć okna w pomieszczeniu.
- 2) Opuścić pomieszczenie i zabezpieczyć tak, aby nikt nie miał dostępu do pomieszczenia
- 3) Poinformować dyrektora lub innego członka zespołu antyterrorystycznego.
- 4) Pracownik, który miał kontakt z substancją powinien umyć, ręce, ciało stosując mydło
- 5) Unikać kontaktu z innymi osobami oraz przekazać informację o osobach, które miały kontakt z rozpyloną substancją.

10. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia biologicznego, chemicznego i radiologicznego.

- 1) **SYGNAŁ ALARMU O SKAŻENIACH ŚRODKAMI CHEMICZNYMI LUB BIOLOGICZNYMI:** za pomocą syren, w ciągu powtórzeń: przez 3 minuty przerywany dźwięk, 10 sekund głos syreny, 25 sekund przerwy, 10 sekund syrena 15 sekund przerwy lub za pośrednictwem radia, telewizji, radiowęzłów lub pojazdów wyposażonych megafony.
- 2) jeżeli jesteśmy w budynku, a zagrożenie jest na zewnątrz należy w nim pozostać
- 3) wpuścić do niego zagrożonych przechodniów;
- 4) zamknąć i uszczelnić drzwi i okna np. mokrymi tkaninami;
- 5) poinformować pozostałe osoby przebywające w budynku o zagrożeniu;
- 6) wyłączyć klimatyzację, wentylatory, nawiewy; włączyć radio lub telewizor /najlepiej stację lokalną/.

Instrukcja obowiązuje z dniem podpisania 28.08.2017 r.

Dyrektor
Zespołu Szkół Specjalnych Nr 14

mgr Anna Kosińska